

Сєврюкова Валентина Єгорівна,
викладач фахових дисциплін вищої категорії, старший викладач
ВСП «Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського НПУ ім. О. Довженка»

ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ШЛЯХОМ ТЕСТУВАННЯ

Проблема ефективного оцінювання знань, умінь та навичок здобувачів освіти є актуальною для сучасної педагогіки. Традиційні методи оцінювання поступаються місцем більш сучасним і об'єктивним підходам. Одним з таких підходів є тестовий контроль, який набуває все більшої популярності в навчальних закладах різного рівня.

У цій роботі ми розглянемо особливості тестового контролю, його переваги та недоліки, а також проаналізуємо різні типи тестів та критерії їх ефективності. Актуальність дослідження зумовлена постійним пошуком педагогами нових методів оцінювання, які б дозволяли не лише вимірювати обсяг набутих знань, але й оцінювати рівень розвитку вмінь та навичок учнів.

Проблема оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти перебуває в полі уваги науковців, методистів та викладачів. Ідеї нової системи оцінювання можуть зміщувати акцент з вимірювання обсягу набутих знань на рівень опанування вмінь й навичок.

Педагоги постійно перебувають в пошуку підвищення ефективності контролю та оцінювання знань здобувачів освіти, що викликало інтерес до тестового контролю знань.

Система форм і методів перевірки знань покликана виконувати такі функції: контролювальну, навчальну, діагностичну, прогностичну, розвивальну, орієнтувальну й виховну. Для успішного їх виконання система контролю повинна забезпечувати дотримання таких принципів: цілеспрямованості, об'єктивності, всебічності, регулярності та індивідуальності.

Варто зазначити, що під час використання тестів потрібно дотримуватися їх форми та структури, враховувати досягнення вітчизняних науковців, а також негативний і позитивний досвід країн, які давно використовують тести в освітньому процесі [2].

Тести як завдання для перевірки знань та вмінь студентів з'явилися ще на початку минулого століття. На сучасному етапі реформування освіти викладачі прагнуть їх використовувати під час поточного та тематичного оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Проводячи тестування, викладач зазвичай має на меті перевірити відповідність знань, умінь та навичок студентів вимогам програми й виявити рівень їхніх навчальних досягнень.

Водночас тестування може стимулювати студентів до систематичного опрацювання навчального матеріалу. Поточне оцінювання може здійснюватися під час навчальної діяльності студентів на кожному уроці, що дає можливість виявляти рівень оволодіння новими знаннями, уміннями та навичками, а також виявити труднощі. Відповідно до результатів викладач повинен вносити корективи до своєї діяльності, забезпечуючи зворотний зв'язок у навчанні [3].

Тести поділяються на психологічні та педагогічні. Педагогічні тести можуть бути критеріально орієнтовані (для визначення рівня освітніх досягнень здобувачів освіти щодо певної галузі, змісту або мети тестування) та нормативно орієнтовані (для визначення відносного рівня підготовки студентів) [1].

Тестові завдання можуть бути «закриті» (вибір однієї чи кількох правильних відповідей із запропонованого списку) та «відкриті» (студент дає відповідь власноруч).

Надійність тесту зростає зі збільшенням кількості тестових завдань. Тест, спрямований на перевірку засвоєння конкретної навчальної теми, завжди буде більш ефективним, ніж тест, спрямований на перевірку цілого курсу, який охоплює значний обсяг матеріалу. Надійність тестів успішності залежить від їх складності. Складність

визначається відповідністю правильних і неправильних відповідей на завдання. Завдання, на які всі студенти відповідають однаково, різко знижують надійність тесту.

Кожен тест повинен містити як прості, так і складні завдання. Під час добору критеріїв оцінювання потрібно враховувати розумові й інформаційні навички, що формуються в процесі навчання.

Педагог, використовуючи в освітньому процесі тести, повинен бачити передусім студента, враховувати його індивідуально-психологічні особливості, розумові здібності, темперамент і попередню підготовку.

Під час використання тестів для оцінювання здобувачів освіти викладачу потрібно розробляти такі тестові завдання, які б дозволяли оцінювати більш складні форми мислення та творчі здібності здобувачів освіти, впливали на мотивацію та самооцінку студентів тощо.

Тестовий контроль є ефективним інструментом для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти. Він дозволяє об'єктивно оцінити рівень знань, умінь та навичок учнів, стимулює їх до систематичної роботи та забезпечує зворотний зв'язок між викладачем і студентом.

Однак для успішного застосування тестів необхідно дотримуватися певних правил та принципів. Важливо враховувати тип тесту, його складність, кількість завдань, а також критерії оцінювання.

Таким чином, тестовий контроль може стати невід'ємною частиною сучасного освітнього процесу, сприяючи підвищенню якості освіти та самостійності здобувачів освіти. Однак його використання повинно бути збалансованим і доповнюватися іншими формами оцінювання.

Список використаної літератури

1. Гривко А. В. Складники моніторингу для оцінювання ключової комунікативної компетентності учнів. *Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2015 рік*. Київ : Інститут педагогіки, 2015. С. 133–135.
2. Голубєва Н. В., Дурєєв В. О., Бондаренко С. М., Мурін М. М. Комп'ютерне тестування як одна з форм сучасного контролю знань. *Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи* : зб. наук. пр. Львів : ЛДУБЖД, 2006. Вип. 1. С. 309–313.
3. Кадемія М. Ю., Ляц О. П., Стець А. М. Комп'ютерна обробка тестів у професійній діагностиці : методичний посібник. Вінниця : НМЦ ПТО, 2004. 46 с.
4. Кухар Л. О., Сергієнко В. П. Конструювання тестів: курс лекцій : навч. посіб. Луцьк, 2010. 182 с.